

та стихийна сила, развълнувана издънъ душа съ идеята на челоуѣколюбие и свобода, тая сила беззавѣтна и безтрепетна, стремително се хвърля или да побѣди, или да положи душата си за братята си... Това е лава, която се руши: „это святая русь валить“... Удивително и непонятно е дори, какъ единъ италианецъ е могълъ да схване националния характеръ на тоя народенъ напливъ!... А Царьтъ-Освободителъ, който съ махането на ржката си, е дигналъ тая народна буря, слѣди спокойно, кротко и величаво на казашки конь, който съ настръхнали уши се вслушва въ народната буря, слуша гърмежитѣ на войната и е готовъ да понесе царствения си вѣздачъ въ вълнитѣ на борбата“...*

Съ голѣмо значение сж думитѣ на единъ отъ великитѣ сподвижници на Царя въ освободителното дѣло на България — славния графъ Н. П. Игнатиевъ, изразени въ едно писмо, отправено до г. Ст. Заимовъ, прѣдседателъ на комитета „Царь-Освободителъ“ по поводъ издигането на паметника. Ето тия знаменателни думи: „Слѣдъ тоя актъ на висока благодарностъ и признателностъ отъ страна на българския народъ спрѣмо Царя-Освободителя и неговитѣ вѣрни сподвижници, азъ спокойно мога да заклопа очи... Напраздно бѣха всички ония отровни укури, хвърлени върху ми, че отъ турски роби съмъ създалъ руски противници на балканитѣ“...*

Великата честь за изработване паметника на Царя-Освободителя, споредъ сполучливото рѣшение на състоялото се въ столицата международно художествено надпрѣварване, се падна на италианския скулпторъ Арнолдо Цоки. Той, съ скромното

* Вижъ в. „Россія“, броя отъ 25 мартъ 1901 година.